

НЕДАХОПЫ ПЕДАГАГІЧНАЙ ПРАКТЫКІ

Падрыхтоўка да практычнай педагогічнай дзейнасці студэнтаў універсітэта павінна забяспечвацца ўсім зместам універсітэцкай адукацыі, уключаючы сюды педагогіку, спецыяльную методку і педагогічную практыку. Надзвычайна вялікая роля педагогічнай практыкі ў справе прывіцця практычных навываў і ўмення навучаць і выходзіць вучняў сярэдняй школы.

Аднак, у арганізацыі і правядзенні падпрактыкі ва ўніверсітэце далёка не ўсё абстаіць добра. Перш за ўсё патрэбна адзначыць, як зусім пенармальную з'яву, што на хіміфаку ў гэтым годзе падпрактыка праводзілася раней, чым студэнты праслухалі методку і здалі экзамен па гэтаму прадмету. Прыкладна такое становішча было і на фізмаце ў адносінах да педагогікі.

Кіраўніцтва педагогічнай практыкай у радзе выпадкаў даручалася работнікам, якія самі дрэнна ведаюць школу, дзякуючы чаму яны не маглі пры ўсім сваім жадаванні забяспечыць дастатковае і правільнае кіраўніцтва практыкай.

У 25 школе быў выпадак, калі студэнт даваў практычны ўрок па фізіцы пры адсутнасці выкладчыка фізікі, які з'яўляецца адначасова і метадыстам. У класе па гэтаму быў надзвычайны беспарадак; ацэнка ўрока, напэўна, давалася завочна. У той-жа школе студэнт даваў ўрок у 8 класе па матэматыцы без канспекта.

Інструкцыя па арганізацыі педагогічнай практыкі патрабуе, каб кожны практычны ўрок, дадзены студэнтам, быў зараз-жа разгледжан. У гэтым патрабаванні ёсць пэўны сэнс, бо своечасовае абмеркаванне першага ўрока дае магчы-

маць студэнту, ужо рыхтуючыся к другому ўроку, улічыць дадатныя і адмоўныя бакі першага ўрока. Што-ж мы наглядзілі ў 4 школе?—Там не абгаварваўся кожны ўрок студэнта-географа ў паасобку, а ўрокі накапліваліся, за тым адначасова было абгаварэнне чатырохціці ўрокаў. Такое абгаварэнне было павярхоўным, фармальным.

Як на істотны недахоп, патрэбна таксама адзначыць, што метадысты факультэтаў і выкладчыкі, прымацаваныя да паасобных школ, не заўсёды прысутнічалі на практычных уроках і пры іх разборах.

Нядрэнна была наладжана падпрактыка на гістфаку (факультэцкі кіраўнік тав. Партон) і часткова на фізмаце (кіраўнік тав. Мопсік). У працэсе практыкі на гэтых факультэтах абмяркоўваўся кожны ўрок у паасобку; тав. Партон і Мопсік прысутнічалі на ўсіх уроках студэнтаў і пры абмеркаванні іх. Патрэбна таксама адзначыць дасканалую падрыхтоўку студэнтаў V курса гістфака да сваіх практычных урокаў, за што яны зусім заслужана атрымалі высокую ацэнку з боку метадыстаў.

Вельмі вялікі недахоп падпрактыкі ў бягучым навучальным годзе заключаўся і ў тым, што не была арганізавана выхаваўчая практыка студэнтаў. Студэнты не знаёміліся з работай класнага кіраўніка, не прымалі ўдзелу ў арганізацыі і правядзенні пазашкольных выхаваўчых мерапрыемстваў і г. д.

Усе недахопы можна было-б знішчыць пры больш уважлівых адносінах да гэтай важнейшай справы з боку навучальнай часткі і дэканата.

Л. ШАШКОУ,
дацэнт, нандыят педагогічных навук.

ПІСЬМО ПАТРЫЁТА

Скончыўшы на «выдатна» Аршанскую сярэдняю школу, Ігар Савіцкі ў 1939 г. паступіў вучыцца на фізіка-матэматычны факультэт нашага ўніверсітэта. Займацца прышлося нядоўга. Радзіма прызвала яго ў рады Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі.

Другі год службы тав. Савіцкі па Далёкім Усходзе. Знаходзячыся ў Арміі, ён

не забывае аб вучобе, скарыстоўвае вольны час для самаадукацыі. У нядаўна прысланым на імя рэктара пісьме ён піша: «За час службы ў Чырвонай Арміі маю рад пазнаць ад камандзіра палка. Як бачыце, і ў радах РСЧА я быў не апошнім».

У 1941-42 навучальным годзе тав. Савіцкі адновіць вучобу ва ўніверсітэце.

ЗА ГРАМАТНАСЦЬ МОВЫ

Пастанова Саўнаркома Саюза ССР ад 2 кастрычніка 1940 года, усталяваўшая патрабаванні да якасці навучання і новы парадак назначэння стыпендыяў студэнтам, карэнным чынам адбілася на характары работы ўсіх ВНУ нашай краіны, у тым ліку і Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта; у вялікай меры яна садзейнічала далейшаму ўздыму якасці вышэйшай адукацыі. Асноўная маса студэнцтва зрабіла правільны вывад з гэтай пастановы ўрада.

Падрыхтоўка да зімовай сесіі прайшла пад знакам рэзка ўзросшай акадэмічнай актыўнасці. Студэнты сталі значна актыўней карыстацца вучэбнай літаратурай, наведваць кансультацыі, працаваць дома.

Большасць студэнтаў, як паказваюць вынікі зімовай экзаменацыйнай сесіі, па прыкладу сталінскіх стыпендыятаў, добра падрыхтавалася да экзаменаў і заслужана атрымала выдатныя і добрыя адзнакі.

Аднак было-б памылкова рабіць вывад аб тым, што ў нашым ўніверсітэце ўсё абстаіць добра. Побач з поспехамі сесія ўскрыла рад істотных недахопаў.

Да ліку буйных недахопаў, характэрных для многіх студэнтаў, патрэбна аднесці ўсё яшчэ нізкі ўзровень граматычнасці і культуры вуснай і пісьмовай мовы. А граматычнасць — аснова культуры, фундамент усякай адукацыі.

Узнікае справядлівае пытанне: ці можна пры нізкім узроўні культуры пісьма і мовы быць педагогам, а тым больш навуковым работнікам? У гэтай сувязі лічу карысным напамінаць словы вядомага нямецкага педагога Дыстэрвега: «Немагчыма даць другому талю, чаго не маеш сам, і не магчыма развіваць, выходзіць і аду-

коўваць другіх, не будучы самому развітым, выхаваным і адукаваным».

Кожны студэнт, а тым больш выпускнік, павінен памяць, што салідны багаж канкрэтных ведаў, уменне прымянення іх навучаючыся — гэта аснова, на якой трываеца аўтарытэт педагога; без гэтай асновы ён ніколі не зможа ўстанавіць правільных узаемаадносін з навучаючыміся.

15 сакавіка па ўніверсітэту быў выдан загад аб правядзенні кафедры рускай мовы правёркі граматычнасці ўсіх студэнтаў-выпускнікоў універсітэта.

Парознаму студэнты рэагавалі на з'яўленне гэтага загада: адны (іх большасць) спакойна і ўпэўнена чакалі дня правёркі; другія — аб'явілі «аўрал», заняліся так званым «напіваннем» і зазубрываннем рада цяжкіх у арфаграфічных адносінах слоў.

Напярэднія даныя праведзеных дыктантаў на чатырох факультэтах сведчаць аб тым, што тая частка студэнцтва, якая сістэматычна чытае мастацкую літаратуру, працягла жыць інагэс к законамраецам рускай мовы, настаянна сочыць за чыстатай сваёй мовы, у асноўным справілася з праўдзенымі патрабаваннямі.

Лепшыя поспехі далі фізіка-матэматычны і гістарычны факультэты, хоць асобны выпускнікі-гісторыкі яшчэ не аўдалі правільным напісаннем слоў, уваходзячых у лексіку прадмета, як, напрыклад: «артылерыя», «пальба», «перебегают»; «священные» і т. д. Выпускнікі Тамашоў піша: «ортылерия», «перебигают»; тав. Марутка дапускае напісанне: «пояльба», «свещенные».

Звезды на дорожке

Пачынаючы з гэтага нумара наша газета ўводзіць новы юмарыстычна-сатырычны аддзел. Вядзе аддзел І. Кудраўцаў. Рэдакцыя просіць студэнтаў і навуковых работнікаў прыняць удзел у нашым аддзеле.

Газетная сенсация

На падставе дэталёвага вывучэння паводзін рэдактара газеты філфака Н. Казлоўскай, мы прышлі к вываду, што ў бліжэйшы час можна чакаць з'яўлення чартовага нумара газеты.

Мяркуюць, што калонкі гэтага нумара будуць з сучасных лістоў паперы, а перадавы артыкул ужо будзе чуць-чуць звязан з філфакам (на першы раз добра і столькі!). Аб'яцваюць значна скарачаць артыкулы апошніх калонак, пачаць мастацкі ўпрыгожваць газету.

Наогул, аб'яцваюць многае! Што-ж, пажывём — пабачым...

І прыстойна, і выгадна...

У апошні час Чапурнова (гістфак, II курс) займалася вырашэннем важнай праблемы: як трымаць сябе перад выкладчыкам, калі пытаеш у яго што-небудзь на перапынку?

Найбольш прыстойным і выгадным яна знайшла сядзець на стале, за якім стаіць выкладчык. На гэтым часова спынілася. Аб тым, як будзе Чапурновай канчаткова ўдасканален гэты спосаб, паведамім пазней.

АПОШНІЯ НАВІНЫ

Нарэшце...

Сярод работнікаў універсітэцкай бібліятэкі распаўсюдзіліся чуткі, што хутка Ганчаронак Н. Д. (гістфак, V курс),

Эпштэйн Э. М. (выкладчык англійскай мовы), Чэрніна С. Г. (хімфак, III курс) і Бараноўская Н. М. (гістфак, IV курс) звернуць у бібліятэку кнігі.

Калі верыць чуткам, ім проста ўжо надакучыла вазіцца з гэтымі кнігамі.

І сапраўды, уявіце сабе: Ганчаронак трымае «Трагедыю Любашы» Гладкова аж з 1936 г., «Три цвета времени» Вінаградава — з 1937 г., «Юность Генриха IV» Манна — з 1938 г., «Тень впереди» Ролінга — з 1938; Эпштэйн — «Еврей Эюсс Фейхтэнгер» — з 22/III-39 г., «Рассказы» Генры — з 1/X-1940 г., Чэрніна — «Война и мир» Талстога — з 19/IX-40 г., Бараноўская — «Книги Лесинга» — з 1/X-40 г.

Вядомая справа, надакучыла!

Р Э Б У С Ы

Нам паведамілі, што некаторыя ўніверсітэцкія арганізацыі рашылі ў сваіх аб'явах час-ад-часу змяшчаць так званыя рэбусы. Мета гэтага мерапрыемства пакуль што невядома. Хутчэй за ўсё — зыпчацаць у студэнтаў кемлівасць, здагадку.

Першы такі «рэбус» быў змешчан у аб'яве аб лекцыі на тэму: «Логіка Гегеля».

Там напісана: «Со-стоится лекция кандидата ф-ских наук Ч.».

Дакладнага адказу нам ніхто яшчэ не даў. Даволі цяжка ўсё-ж такі ўстанавіць, калды-дат якіх іменна навук: «Филологических, Физико-математических, философских» і ш. ж. іных?

Падрыхтоўка да 1 Мая

Партыйнае бюро на апошнім пасяджэнні абмеркавала пытанне аб падрыхтоўцы да першмайскіх урачыстасцей. Створана пад старшынствам тав. Перкіна першмайская камісія.

На факультэтах ідзе падрыхтоўка да самадзейных вечароў.

АБ АДНЫМ ВІДАННІ „ВУЧОНЫХ ЗАПІСАК“

Нядаўна вышла з друку філалагічная серыя «Вучоных запісак» БДУ. Запіскі маюць мэтай не толькі падзяліцца вопытам і навуковымі дасягненнямі работнікаў нашага ўніверсітэта з навуковымі работнікамі адпаведных дысцыплін іншых аднародных устаноў, але і «даць слухачам старэйшых курсаў філалагічнага факультэта нашага ўніверсітэта навуковую літаратуру, хоць-бы па паасобных пытаннях гісторыі беларускай мовы... Яны маюць значэнне для больш паглыбленага вывучэння студэнтамі беларускай мовы» (3 прадмовы «Вучоных запісак»). Падірэслена нам!

Пераважная колькасць матэрыялаў прысвечана пытанням беларускай мовы.

Але чамусьці зборнік выдан не на беларускай мове.

Аднасны рэдактар

І. МАЛЮКЕВІЧ.

Е. Д. ШТЭЙНБЕРГ,
ст. выкладчык рускай мовы.